

**TAŞINIR DONANIM ÜZERİNDEKİ ULUSLARARASI TEMİNATLAR HAKKINDA
SÖZLEŞMEYE İLİŞKİN
HAVA ARACI DONANIMINA ÖZGÜ KONULARA DAİR**

PROTOKOL

BU PROTOKOLE TARAF OLAN DEVLETLER,

Taşınır Donanım Üzerindeki Uluslararası Teminatlar Hakkında Sözleşmenin (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır), hava aracı donanımına ilişkin olarak, Sözleşmenin giriş bölümünde belirtilen amaçların ışığında, uygulanmasının gerekli olduğunu GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK,

Hava aracı finansmanına özgü ihtiyaçların karşılanması ve Sözleşmenin uygulama alanının hava aracı donanımı satış sözleşmelerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi için Sözleşmenin uyarlanması ihtiyacının FARKINDA OLARAK,

Şikago'da 7 Aralık 1944'de imzalanan, *Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi'nin* amaç ve prensiplerinin FARKINDA OLARAK,

Hava aracı donanımına ilişkin olarak aşağıdaki hükümler üzerinde ANLAŞMIŞLARDIR.

Bölüm I

Uygulama Alanı ve Genel Hükümler

Madde 1 - Tanımlar

1. Bu Protokolde kullanılan terimler, terimin metin içerisindeki konumu aksini gerektirmedikçe, Sözleşmede belirtilen anlamı taşıyacaktır.
2. Bu Protokolde aşağıdaki terimler belirtilen anlamları taşıyacaktır:
  - (a) "hava aracı" Chicago Sözleşmesinde tanımlanmış olan, üzerinde hava aracı motorları takılı olan hava aracı gövdeleri veya helikopterler;
  - (b) "hava aracı motorları" (silahlı kuvvetler, gümrük veya polis hizmetlerinde kullanılanlar hariç olmak üzere) jet tahriki veya türbin veya piston teknolojisi ile çalışan ve bütün modülleri ve diğer takılmış, kurulmuş veya iştirilmiş aksesuarları, parçaları ve donanımı ve her türlü ilgili veri, kılavuz ve kayıtları ile birlikte:
    - (i) jet tahrikli hava aracı motorlarında, en az 1750 lb veya muadili itici gücü olan; ve
    - (ii) türbin-gücü veya piston-gücü ile çalışan hava aracı motorlarında, en az 550 değerinde kalkış şaft beygir gücü veya muadiline sahip olan,

hava aracı motorları;

- (c) “hava aracı nesneleri”, hava aracı gövdesi, hava aracı motorları ve helikopterler;
- (d) “hava aracı sicili” Chicago Sözleşmesinin amaçları bakımından, bir Devlet veya bir genel işaret tescil otoritesi tarafından tutulan sicil;
- (e) “hava aracı gövdeleri” (silahlı kuvvetler, gümrük veya polis hizmetlerinde kullanılanlar hariç olmak üzere) tüm takılmış, kurulmuş veya iştirilmiş aksesuarları, parçaları ve donanımı (hava aracı motorları hariç), ve her türlü ilgili veri, kılavuz ve kayıtları ile birlikte, üzerine uygun hava aracı motorları takıldığında, yetkili havacılık otoritesi tarafından:
- (i) mürettebat da dâhil olmak üzere en az (8) sekiz kişi; veya
- (ii) 2750 kilogramdan fazla eşya;
- taşımak üzere tip sertifikası verilen hava aracı gövdeleri;
- (f) “yetkili taraf” Madde XIII(3)’de atıf yapılan taraf;
- (g) “Chicago Sözleşmesi” 7 Aralık 1944’de Chicago’da imzalanan, *Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi*, tadilleri ve Ekleri;
- (h) “genel işaret tescil otoritesi” Chicago Sözleşmesi’nin 77. maddesi uyarınca, Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu Konseyi tarafından 14 Aralık 1967 tarihinde alınan Karar üzerine uluslararası işletmeciler tarafından işletilen hava araçlarının milliyeti ve tesciline ilişkin bir sicil tutan otorite;
- (i) “uçacağın tescilinin terkinin” Chicago Sözleşmesi’ne uygun olarak uçacağın tescilinin hava aracı sicilinden silinmesi veya kaldırılması;
- (j) “garanti anlaşması” garantör olan bir kişi ile yapılan anlaşma;
- (k) “garantör” alacaklı lehine bir güvence anlaşması ile veya bir anlaşma tahtında güvence altına alınmış herhangi bir yükümlülüğün ifasını güvenceye almak amacıyla, kefalet veya talepte ödemeli garanti veya teminat mektubu veya sair bir formda bir alacak sigortası veren veya tanzim eden kişi;
- (l) “helikopterler” (silahlı kuvvetler, gümrük veya polis hizmetlerinde kullanılanlar hariç olmak üzere) tüm takılmış, kurulmuş veya iştirilmiş aksesuarları, parçaları ve donanımı (pervaneler dâhil), ve her türlü ilgili veri, kılavuz ve kayıtları ile birlikte, bir veya daha fazla güçle-döndürülen pervane üzerinde havanın tepkimesi ile esas olarak dikey eksen üzerinde uçuşu sağlanan ve yetkili havacılık otoritesi tarafından:
- (i) mürettebat da dahil olmak üzere en az (5) beş kişi; veya
- (ii) 450 kilogramdan fazla eşya;
- taşımak üzere tip sertifikası verilen, havadan ağır makineler;

(m) "iflasa ilişkin olay":

- (i) iflas takibatının başlaması; veya
  - (ii) alacaklının, borçluya karşı iflas takibatı başlatma veya Sözleşme tahtındaki yasal yollara başvurma hakkının, kanunen veya Devlet tasarrufuyla önlenmesi veya askıya alınması durumunda, borçlunun ödemeleri askıya alma niyetini beyan etmesi veya gerçekten askıya alması.
- (n) "iflas takibatında yetkili esas yargı yeri" borçlunun esas teminatlarının merkezinin bulunduğu Âkit Devlet olup, bu anlamda, borçlunun tescilli merkezinin bulunduğu yer veya böyle bir yer yok ise, aksi ispat edilmedikçe borçlunun kurulduğu veya teşekkül ettiği yerdir;
- (o) "tescil otoritesi" bir Âkit Devlette bir hava aracı sicili tutan ve Chicago Sözleşmesine uygun olarak bir uçağın tescilinden ve tescilin terkininden sorumlu olan, ulusal merci veya genel işaret tescil otoritesi; ve
- (p) "tescil Devleti" bir uçağa ilişkin olarak, bir uçağın ulusal siciline kayıtlı olduğu Devlet veya hava aracı sicilini tutan genel işaret tescil otoritesinin bulunduğu Devlet.

Madde II - Sözleşmenin hava aracı nesnelere ilişkin olarak uygulanması

1. Sözleşme, hava aracı nesnelere ilişkin olarak, bu Protokolde öngörüldüğü şekilde uygulanacaktır.
2. Sözleşme ve bu Protokol, hava aracı nesnelere uygulanan Taşınır Donanım Üzerindeki Uluslararası Teminatlar Hakkında Sözleşme olarak anılacaktır.

Madde III - Sözleşmenin satışlara uygulanması

Sözleşmenin aşağıdaki hükümleri, bir uluslararası teminat ihdas veya temin eden bir anlaşmaya yapılan atıflar, satış akdine yapılmış gibi ve bir uluslararası teminata, bir muhtemel uluslararası teminata, borçluya ve alacaklıya yapılan atıflar, sırasıyla bir satışa, bir muhtemel satışa, satıcıya ve alıcıya yapılmış gibi uygulanır:

Madde 3 ve 4;

Madde 16(1)(a);

Madde 19(4);

Madde 20(1) (bir satış akdinin veya muhtemel bir satışın tesciline ilişkin olarak);

Madde 25(2) (muhtemel bir satışa ilişkin olarak); ve

Madde 30.

(Madde 43 hariç olmak üzere), Bölüm XIII ve Bölüm XIV' ün (Madde 60 hariç olmak üzere) genel hükümleri, satış sözleşmelerine ve muhtemel satışlara uygulanacaktır.

Madde IV - Uygulama alanı

1. Sözleşme, tescil Devleti olan bir Âkit Devletin hava aracı sicilinde tescil edilmiş olan bir helikoptere veya bir uçağa ait olan bir hava aracı gövdesine ilişkin olarak da, Sözleşmenin 3(1) Maddesine hâlel gelmemek kaydıyla, uygulanacaktır, ve böyle bir tescil, uçağın tesciline ilişkin bir anlaşma uyarınca yapılmış ise, anlaşmanın yapıldığı anda yürürlüğe girmiş olduğu kabul edilecektir.

2. Sözleşmenin 1. Maddesinde yer alan "iç işlemler" tanımının amaçları bakımından, teminatı ihdas eden veya temin eden sözleşmenin bağitlandığı anda;

- (a) bir hava aracı gövdesinin, ait olduğu uçağın tescil Devletinde bulunduğu;
- (b) bir hava aracı motorunun, üzerine takılı olduğu uçağın tescil Devletinde bulunduğu veya bir hava aracı üzerine takılı değilse, fiziki olarak neredeyse orada bulunduğu;
- (c) bir helikopterin, Tescil Devletinde bulunduğu;

kabul edilir.

3. Taraflar, yazılı olarak anlaşmak suretiyle, XI. Maddenin uygulanmamasını kararlaştırabilirler ve birbirleriyle olan ilişkilerinde, Madde IX (2)-(4) hariç, bu Protokolün hükümlerini değiştirebilir veya etkisini farklılaştırabilirler.

Madde V- Satış sözleşmelerinin şekli, etkileri ve tescili

1. Bu Protokolün amaçları bakımından, bir satış akdi,

- (a) yazılı olan;
- (b) satıcının üzerinde tasarruf etme hakkını haiz olduğu bir hava aracı nesnesine ilişkin; ve
- (c) bir hava aracı nesnesinin bu Protokole uygun olarak tanımlanmasına olanak sağlayan;

bir sözleşmedir.

2. Bir satış akdi, satıcının hava aracı nesnesi üzerindeki teminatını, sözleşmede yer alan şartlarla alıcıya devreder.

3. Bir satış akdinin tescili belirsiz süreli olarak geçerli olur. Muhtemel bir satış akdinin tescili, terkin edilmedikçe veya tescilde bir süre belirtilmiş ise, o süre sona erene kadar geçerli olur.

Madde VI -Temsil yetkileri

Bir kimse, bir teşkilat, mutemet veya diğer bir temsil yetkisi ile bir anlaşma veya bir satış yapabilir ve bir hava aracı nesnesi üzerindeki uluslararası bir teminatı veya hava aracı nesnesinin satışını tescil ettirebilir. Böyle bir durumda, o kişi Sözleşme uyarınca haklar ve teminatlar ileri sürebilir.

Madde VII - Hava aracı nesnelere tanınması

Bir hava aracı nesnesinin, imalatçı seri numarasını, imalatçı ismini ve modelini ihtiva eden bir tanım, Sözleşmenin 7(c) Maddesi ile bu Protokolün V(1)(c) Maddesinin amaçları bakımından, o nesneyi tanımlamak için gerekli ve yeterlidir.

Madde VIII - Hukuk seçimi

1. Bu Madde, sadece bir Âkit Devletin Madde XXX(1) uyarınca bir deklarasyon yapmış olması halinde uygulanacaktır.
2. Bir anlaşmanın veya bir satış aktinin veya ilgili bir garanti sözleşmesinin veya tabi kılma anlaşmasının tarafları, sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinin, tamamen veya kısmen tabi olacağı hukuku kararlaştırabilirler.
3. Aksi kararlaştırılmadıkça, önceki fıkrada taraflarca seçilen hukuka yapılan atıf, tayin edilen Devletin iç hukuk kurallarına veya o Devlet birden fazla bölgesel birimden oluşuyor ise, tayin edilen bölgesel biriminin iç hukukuna yapılmaktadır.

Bölüm II

Temerrüt halinde başvurulabilecek yasal yollar, öncelikler ve devirler

Madde IX - Temerrüt halinde başvurulabilecek yasal yollara ilişkin hükümlerin değiştirilmesi

1. Sözleşmenin III. Bölümünde belirtilen yasal yollara ek olarak, borçlunun herhangi bir anda kabul etmiş olması halinde ve bu Bölümde belirtilen durumlarda, alacaklı:
  - (a) uçağın sicilden terkin edilmesini sağlayabilir; ve
  - (b) hava aracı nesnesinin bulunduğu ülkeden ihraç edilmesini ve bilfiil naklini sağlayabilir.
2. Alacaklı, kendisinininkine nazaran daha öncelikli olan tescil edilmiş herhangi bir teminatın sahibinin, önceden yazılı izni olmaksızın, önceki fıkrada belirtilen yasal yollara başvurmayacaktır.

3. Sözleşmenin 8(3) Maddesi hava aracı nesnelere uygulanmayacaktır. Bir hava aracı nesnesine ilişkin olarak Sözleşmenin öngördüğü herhangi bir yasal yol, ticari olarak makul bir şekilde uygulanacaktır. Anlaşma hükmüne uygun olarak uygulanan bir yasal yol, söz konusu anlaşma hükmünün bariz bir şekilde makul olmaması hali hariç, ticari olarak makul şekilde uygulanmış addedilecektir.

4. Teklif edilen bir satış veya kirayı, on veya daha fazla işgünü öncesinden yazılı olarak ilgili kişilere bildiren bir güvence lehtarı, Sözleşmenin 8(4) Maddesinde belirtilen “makul bir süre önceden yazılı ihbarda bulunma” şartını yerine getirmiş sayılacaktır. Mezkur hüküm, bir güvence lehtarı ve bir güvence borçlusunun veya bir garantörün önceden bildirim için daha uzun bir süre belirlemek konusunda anlaşmaya varmalarını engellemez.

5. Bir Âkit Devletteki tescil otoritesi, uygulanabilir her türlü emniyet kanun ve düzenlemelerine tabi olmak kaydıyla:

- talep, kayıtlı ve gayrikabil-i rücu bir sicilden terkin ve ihraç talep yetkisi uyarınca, yetkili tarafça usulüne uygun olarak ileri sürülmüş ise; ve
- yetkili taraf, tescil otoritesince talep edilmesi üzerine, yetkili kılınmış olan alacaklına nazaran önceki sırada yer alan tüm tescil edilmiş teminatların kaldırdığı veya bu gibi teminatların lehtarlarının sicilden terkin ve ihraca izin verdiklerine dair tescil otoritesine belge sunar ise,

sicilden terkin ve ihraç talebini kabul edecektir.

6. Bir uçağı, bir mahkeme kararı yerine 1. fıkrada öngörülen şekilde sicilden terkin ve ihraç ettirmeyi öneren bir güvence lehtarı, mezkur sicilden terkin ve ihraç önerisini, makul bir süre önceden yazılı olarak:

- Sözleşmenin 1(m)(i) ve (ii) Maddesinde belirtilen ilgili kişilere; ve
- sicilden terkin ve ihraç yapılmadan önce makul bir süre içerisinde güvence lehtarına haklarını bildirmiş olan, Sözleşmenin 1(m)(iii) Maddesinde belirtilen ilgili kişilere;

bildirecektir.

Madde X - İhtiyati tedbirlere ilişkin hükümlerin değiştirilmesi

1. Bu Madde, sadece bir Âkit Devletin Madde XXX(2)'ye göre bir deklarasyon yapmış olduğu durumlarda ve mezkur deklarasyonda belirtilen ölçüde uygulanacaktır.

2. Sözleşmenin 13(1) Maddesinin amaçları bakımından, tedbirin “süratle” alınması, tedbir başvurusunun yapıldığı tarihten itibaren, başvurunun yapıldığı Âkit Devlet tarafından yapılan bir deklarasyonda belirtilen sayıdaki iş günü içinde alınması demektir.

3. Sözleşmenin 13 (1) Maddesi, aşağıdaki metnin (d) alt-fıkrasının ~~hemen sonra~~ Maddeye ilave edilmesi suretiyle uygulanacaktır.

“(e) herhangi bir zamanda borçlu ve alacaklı özel olarak anlaşılırsa, satış ve satıştan elde edilecek hâsılının paylaşılması”;

ve Madde 43(2), madde metninde yer alan “Madde 13(1)(d)” ibaresinden sonra “ve (e)” ibaresinin ilave edilmesi suretiyle uygulanacaktır.

4. Borçlunun bir önceki fıkra uyarınca yapılan bir satış ile devrolunan mülkiyet hakkı veya bir diğer teminatı, Sözleşmenin 29. Maddesinin hükümleri uyarınca alacaklının uluslararası teminatının öncelik hakkına sahip olduğu başka herhangi bir teminattan âridir.

5. Alacaklı ve borçlu veya başka herhangi bir ilgili kişi, Sözleşmenin 13(2) Maddesinin uygulanmaması hususunda yazılı olarak anlaşabilirler.

6. Madde IX(1)’de öngörülen yasal yollara ilişkin olarak:

(a) alacaklının bir Âkit Devletteki tescil otoritesine ve diğer idari mercilere Madde IX(1) de belirtilen tedbir kararının verildiğini veya yabancı bir mahkeme tarafından verilen tedbir kararı durumunda, mezkur kararın o Âkit Devletin bir mahkemesi tarafından tanındığını ve alacaklının Sözleşmeye uygun olarak mezkur yasal yolları icra ettirmeye yetkili olduğunu bildirmesinden itibaren beş iş gününden daha uzun olmamak kaydıyla, mezkur yasal yolların kullanılması, duruma göre o Âkit Devletteki tescil otoritesi ve diğer idari merciler tarafından mümkün kılınacaktır; ve

(b) yetkili merciler, bu gibi yasal yolların yürürlükteki havacılık güvenlik kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak icra edilmesi hususunda, alacaklı ile ivedi bir şekilde işbirliği yapacak ve yardım edeceklerdir.

7. 2. ve 6. fıkralar, yürürlükteki her hangi bir havacılık güvenlik kanunu ve düzenlemesini etkilemeyecektir.

Madde XI - İflas halinde başvurulabilecek yasal yollar

1. Bu Madde, sadece iflas takibatında esas yetkili yargı yeri olan bir Âkit Devletin, Madde XXX(3)’e göre bir deklarasyon yapmış olması halinde uygulanır.

Alternatif A

2. İflasa ilişkin herhangi bir olayın gerçekleşmesi üzerine, duruma göre iflas idarecisi veya borçlu, 7. fıkraya tabi olmak kaydıyla:

(a) bekleme süresinin sona erdiği tarihten; ve

(b) bu Madde uygulanmasaydı, alacaklının hava aracı nesnesinin zilyetliğine hak kazanacağı tarihten;

hangisi daha önce ise, o tarihten geç olmamak üzere hava aracı nesnesinin zilyetliğini alacaklıya geçirir.

3. Bu Madde bakımından, “bekleme süresi” iflas takibatında esas yetkili yargı yeri olan Âkit Devletin deklarasyonunda belirttiği süre olacaktır.
4. Bu Maddedeki “iflas idarecisine” yapılan atıflar, o kişinin şahsına değil, makamına yapılmış sayılır.
5. 2. fıkra uyarınca, alacaklıya zilyetliği elde etme fırsatı verilmedikçe ve verilene kadar:
- (a) duruma göre iflas idarecisi veya borçlu, hava aracı nesnesini muhafaza edecek ve anlaşmaya uygun olarak bakımını yapıp değerini koruyacaktır; ve
  - (b) alacaklı, uygulanacak hukuk uyarınca mümkün olan diğer her türlü ara tedbiri talep etmeye yetkili olacaktır.
6. Önceki fıkranın (a) bendi, hava aracı nesnesinin muhafazası ve bakımı ve değerinin korunması amacıyla yapılan düzenlemeler çerçevesinde hava aracı nesnesinin kullanılmasına engel teşkil etmez.
7. Duruma göre iflas idarecisi veya borçlu, 2. fıkrada belirtilen süre zarfında, iflas takibatının açılmasıyla oluşan bir temerrüt hariç, bütün temerrütleri telafi ettiği ve anlaşma uyarınca vadesi henüz gelmemiş bütün yükümlülüklerini de ifa etmeyi kabul ettiği takdirde, hava aracı nesnesinin zilyetliğini muhafaza edebilir. Vadesi henüz gelmemiş mezkur yükümlülüklerin ifasında bir temerrüt oluşması halinde, ikinci bir bekleme süresi verilmeyecektir.

8. Madde IX(1)'de öngörülen yasal yollara ilişkin olarak:

- (a) alacaklının bir Âkit Devletteki tescil otoritesine ve idari mercilere, Sözleşmeye uygun olarak mezkur yasal yolları icra ettirmeye yetkili olduğunu bildirmesinden itibaren beş iş gününden daha uzun olmamak kaydıyla, mezkur yasal yolların kullanılması, duruma göre o Âkit Devletteki tescil otoritesi ve idari merciler tarafından mümkün kılınacaktır;
- (b) yetkili merciler, bu gibi yasal yolların yürürlükteki havacılık güvenlik kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak icra edilmesi hususunda, alacaklı ile ivedi bir şekilde işbirliği yapacak ve yardım edeceklerdir.

9. 2. fıkrada belirtilen tarihten sonra, Sözleşme veya bu Protokol ile imkan verilen hiçbir yasal yolun icrası engellenemez veya geciktirilemez.

10. Borçlunun anlaşma tahtındaki hiçbir yükümlülüğü, alacaklının izni olmaksızın değiştirilemez.

11. Önceki fıkradaki hiçbir husus, iflas idarecisinin uygulanacak hukuk uyarınca anlaşmayı feshetme yetkisini (mevcut ise) etkilediği şeklinde yorumlanamaz.

12. Madde 39(1)'e uygun olarak yapılmış bir deklarasyon kapsamındaki bir kategoriye ait rızai olmayan haklar ve teminatlar hariç hiçbir hak veya teminat, iflas takibatında, tescilli teminatlara nazaran bir önceliğe sahip olmayacaktır.

13. Sözleşme, bu Protokolün IX. Maddesi ile değiştirilmiş haliyle, bu Maddedeki herhangi bir yasal yolun icrasında uygulanacaktır.

Alternatif B

2. İflasa ilişkin bir olayın gerçekleşmesi halinde, alacaklının talebi üzerine, duruma göre iflas idarecisi veya borçlu, bir Âkit Devletin Madde XXX(3) uyarınca yaptığı bir deklarasyonda belirtilen süre içinde;

- (a) iflas takibatının açılmasıyla oluşan bir temerrüt hariç, tüm temerrütleri telafi edeceğini ve anlaşma ve ilgili işlem belgeleri uyarınca vadesi henüz gelmemiş tüm yükümlülüklerini ifa etmeyi kabul ettiğini; veya
- (b) uygulanacak hukuka uygun olarak, alacaklıya hava aracı nesnesinin zilyetliğini elde etme fırsatını vereceğini

alacaklıya bildirecektir.

3. Önceki fıkranın (b) bendinde atıf yapılan uygulanacak hukuk, mahkemenin herhangi bir ilave adım atılmasını veya herhangi bir ilave garanti sağlamasını talep etmesine izin verebilir.

4. Alacaklı, taleplerine ve uluslararası teminatının tescil edilmiş olduğuna dair kanıt sunacaktır.

5. Duruma göre iflas idarecisi veya borçlu, 2. fıkraya uygun bir bildirim yapmaz ise veya alacaklıya hava aracı nesnesinin zilyetliğini elde etme fırsatı vereceğini beyan etmesine rağmen bunu yapmaz ise, mahkeme, belirleyeceği şartlar dâhilinde, alacaklının hava aracı nesnesinin zilyetliğini elde etmesine izin verebilir ve herhangi bir ilave adım atılmasını veya herhangi bir ilave garanti sağlanmasını talep edebilir.

6. Talebe ve uluslararası teminata ilişkin bir mahkeme kararı verilmeden önce hava aracı nesnesi satılmayacaktır.

Madde XII - İflas yardımı

1. Bu Madde, sadece bir Âkit Devlet Madde XXX(1) uyarınca bir deklarasyon yapmış ise uygulanır.

2. Bir hava aracı nesnesinin bulunduğu bir Âkit Devletin mahkemeleri, XI. Maddenin hükümlerini yerine getirirken, yabancı mahkemeler ve yabancı iflas idarecileri ile, o Âkit Devletin kanunlarına uygun olarak, mümkün olan en üst seviyede işbirliği yapacaktır.

Madde XIII - Sicilden terkin ve ihraç talep yetkisi

1. Bu Madde sadece bir Âkit Devlet Madde XXX(1) uyarınca bir deklarasyon yapmış ise uygulanır.
2. Borçlu, bu Protokolün ekinde yer alan formu esas almak suretiyle, sicilden terkin ve ihraç talep yetkisi veren, gayrikabil-i rüçû bir yetki belgesi düzenlediği ve bunu kaydettirmek için tescil otoritesine ibraz ettiği takdirde, mezkur yetki belgesi o şekilde kayda alınacaktır.
3. Lehine yetki belgesi düzenlenmiş olan kişi ("yetkili taraf") veya onun yazılı olarak atayacağı kişi, Madde IX(1)'de öngörülen yasal yolları icra ettirme yetkisi olan yegâne kişi olacaktır ve sadece yetki belgesi ile yürürlükteki havacılık güvenlik kanunları ve düzenlemelerine uygun olarak bu yetkisini kullanabilir. Söz konusu yetki, yetkili tarafın yazılı muvafakati olmaksızın borçlu tarafından geri alınamaz. Tescil otoritesi, yetkili tarafın talebi üzerine bir yetkiyi sicilden kaldırır.
4. Âkit Devletlerdeki tescil otoritesi ve diğer idari otoriteler, Madde IX' da belirtilen yasal yolların icrası için, yetkili taraf ile ivedi bir şekilde işbirliği yapacak ve ona yardım edeceklerdir.

Madde XIV - Öncelik hükümlerinde değişiklik yapılması

1. Tescil edilmiş bir satıştaki hava aracı nesnesinin alıcısı, tescil edilmemiş teminattan haberdar olsa bile, o nesne üzerindeki teminatı, daha sonra tescil edilen veya tescil edilmemiş olan bir teminattan ari olarak iktisap eder.
2. Bir hava aracı nesnesinin alıcısı, o nesne üzerindeki teminatı, iktisap anında tescil edilmiş olan bir teminata tabi olmak kaydıyla iktisap eder.
3. Bir hava aracı motoru üzerindeki mülkiyet hakkı veya başka bir hak veya teminat, onun bir uçağa takılmasından veya sökülmesinden etkilenmez.
4. Bir nesne olmayan ve bir hava aracı gövdesine, hava aracı motoruna veya helikoptere takılı olan bir parçaya, Sözleşmenin 29(7) Maddesi uygulanır.

Madde XV - Devir hükümlerinde değişiklik yapılması

Sözleşmenin Madde 33(1) hükmü, (b) bendinden hemen sonra aşağıdaki hüküm eklenmiş gibi uygulanır:

"ve (c) iznin devirden önce verilmiş veya devralanı tanımlıyor olup olmadığına bakılmaksızın, borçlu yazılı olarak izin vermişse;"

Madde XVI - Borçluya ilişkin hükümler

1. Borçlu, Sözleşmenin 11. Maddesi anlamında bir temerrüt bulunmaması halinde,
  - (a) borçlu aksini kabul etmedikçe ve kabul ettiği ölçüde, Sözleşmenin 29(4) Maddesine göre veya alıcı konumundayken bu Protokolün XIV(1) Maddesine göre, nesneyi herhangi bir yükümlülüğünden arı olarak almış olduğu alacaklısı ve herhangi bir teminat lehtarını karşısında; ve
  - (b) Sözleşmenin 29(4) Maddesine ve bu Protokolün XIV(1) Maddesine göre borçlunun hak veya teminatının tabi olduğu herhangi bir teminat lehtarını karşısında ve sadece lehtar kabul etmiş ise, kabul ettiği ölçüde.

anlaşmaya uygun olarak, herhangi bir dış müdahale ile muhatap olmak zorunda kalmaksızın, nesnenin zilyetliğine ve nesneyi kullanma hakkına sahip olacaktır:

2. Sözleşmedeki veya bu Protokoldeki hiçbir husus, anlaşmanın bir hava aracı nesnesine ilişkin olması halinde, bir alacaklının uygulanacak hukuk uyarınca mezkur anlaşmayı ihlal etmesinden doğan sorumluluğuna hânel getirmez.

Bölüm III

Hava aracı nesnelere üzerindeki uluslararası teminatlara ilişkin tescil hükümleri

Madde XVII - Nezaret Otoritesi ve Tescil Mercii

1. Nezaret Otoritesi, bir Taşınır Donanım Sözleşmesi ve bir Hava aracı Protokolü yapmak üzere toplanan Diplomatik Konferans tarafından alınan bir Karar ile belirlenen uluslararası kuruluş olacaktır.
2. Önceki fıkrada atıf yapılan uluslararası kuruluş, Nezaret Otoritesi olarak faaliyet gösteremez ve göstermek istemezse, başka bir Nezaret Otoritesi tayin etmek üzere İmza Sahibi ve Âkit Devletlerden oluşan bir Konferans toplanacaktır.
3. Nezaret Otoritesi ve onun memurları ve çalışanları, uluslararası bir kuruluş sıfatıyla tabi oldukları kurallarda öngörüldüğü üzere veya bir diğer şekilde, adli ve idari takipten muaf olacaklardır.
4. Nezaret Otoritesi, İmza Sahibi ve Âkit Devletler tarafından aday gösterilen ve gerekli vasıflara ve tecrübeye sahip kişilerden bir uzmanlar kurulu oluşturabilir ve bu kurula Nezaret Otoritesinin işlevlerini yerine getirmesine yardımcı olma görevini verebilir.
5. İlk Tescil Mercii, Uluslararası Sicili bu Protokolün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir süre için tutacaktır. Daha sonra, Tescil Mercii düzenli olarak beşer yıllık dönemler için tayin veya yeniden tayin edilecektir.

Madde XVIII - İlk düzenlemeler

İlk düzenlemeler, bu Protokolün yürürlüğe girmesiyle hüküm doğuracak şekilde, Nezaret Otoritesi tarafından yapılacaktır.

Madde XIX - Tayin edilmiş kayıt giriş noktaları

1. 2. fıkraya tabi olmak kaydıyla, bir Âkit Devlet, herhangi bir anda, her iki halde de başka bir Devletin kanunlarından doğan bir ulusal teminat bildirimiminin veya Madde 40 tahtındaki bir hak veya teminatın tescili hariç, tescil için gerekli olan bilginin Uluslararası Sicile aktarılacağı veya aktarılabilceği kayıt giriş noktası veya kayıt giriş noktaları olarak kendi topraklarında bir veya birden fazla kuruluş tayin edebilir.

2. 1. fıkra uyarınca yapılan bir tayin, hava aracı motorlarına ilişkin tesciller için gerekli olan bilgiler için, tayin edilmiş bir kayıt giriş noktasının veya tayin edilmiş kayıt giriş noktalarının kullanılmasına izin verebilir fakat mecbur edemez.

Madde XX - Tescile ilişkin hükümlerde ilave değişiklikler

1. Sözleşmenin 19(6) Maddesinin amaçları bakımından, bir hava aracı nesnesinin arama kriterleri, imalatçısının ismi, imalatçı seri numarası ve modeli olacaktır ve başka bir nesne ile karıştırılmamasını garantiye almak için gerekli görülen ilave kriterlerle de desteklenecektir. Bu gibi ilave bilgiler, düzenlemelerde belirtilecektir.

2. Sözleşmenin 25(2) Maddesinin amaçları bakımından ve orada tanımlanan hallerde, tescil edilmiş bir muhtemel uluslararası teminatın veya tescil edilmiş bir uluslararası teminatın muhtemel devrinin lehtarı veya lehine bir muhtemel satış tescil edilmiş olan kişi, mezkur fıkroda tanımlanan talebi aldıktan sonraki en geç beş iş günü içinde tescilin kaldırılmasını sağlamak için kendi yetkisi dâhilinde olan işlemleri yapacaktır.

3. Sözleşmenin 17(2)(h) Maddesinde atf yapılan ücretler, Uluslararası Sicilin kurulması, işletilmesi ve düzenlenmesine dair makul masraflar ile, Nezaret Otoritesinin Sözleşmenin 17(2) Maddesinde öngörülen işlevlerinin yerine getirilmesi, yetkilerinin kullanılmasını ve görevlerinin ifası ile ilgili makul masrafları karşılayacak şekilde belirlenecektir.

4. Uluslararası Sicilin merkezleştirilmiş işlevleri Sicil Mercii tarafından yirmi dört saat esası üzerinden yerine getirilecek ve idare edilecektir. Çeşitli kayıt giriş noktaları, kendi ilgili bölgelerinde en azından mesai saatleri süresince faaliyet gösterecektir.

5. Sözleşmenin 28(4) Maddesinde atf yapılan sigorta veya finansal garanti miktarı, her bir olaya ilişkin olarak, hava aracı nesnesinin Nezaret Otoritesi tarafından belirlenen azami değerinden az olmayacaktır.

6. Sözleşmedeki hiçbir husus, Sicil Mercii'nin, Sözleşmenin 28. Maddesi uyarınca Sicil Mercii'nin sorumlu olmadığı olayları kapsayan sigorta veya finansal garanti tedarik etmesine engel teşkil etmez.

Bölüm IV

Yargı yetkisi

Madde XXI - Yargı yetkisine ilişkin hükümlerdeki değişiklikler

Nesnenin bir helikopter olması veya bir uçağa ait bir hava aracı gövdesi olması durumunda, mezkur nesnenin tescil Devleti olan bir Âkit Devletin mahkemesi de, Sözleşmenin 43. Maddesinin amaçları bakımından ve Sözleşmenin 42. Maddesine tabi olmak kaydıyla, yetkilidir.

Madde XXII - Devletin yargı bağımsızlığından feragat edilmesi

1. 2. fıkraya tabi olmak kaydıyla, Sözleşmenin 42. Maddesi ve 43. Maddesinde belirtilen mahkemelerin yargılama yetkisi karşısında veya bir hava aracı nesnesiyle ilgili hakların ve teminatların Sözleşme uyarınca icrasına ilişkin olarak bir devletin sahip olduğu yargı bağımsızlığından feragat etmesi bağlayıcı olacaktır ve mezkur yargılama yetkisi veya icranın diğer koşullarının da sağlanmış olması halinde, duruma göre yargılama yetkisi ve icra müsaadesi de verilmiş olacaktır.

2. Önceki fıkra uyarınca yapılan bir feragat, yazılı olmalı ve hava aracı nesnesinin bir tarifini içermelidir.

Bölüm V

Diğer Sözleşmelerle İlişkiler

Madde XXIII – Hava aracı Üzerindeki Hakların Uluslararası Tanınmasına İlişkin Sözleşme ile ilişkiler

Sözleşme, işbu Protokolde tanımlanan uçağa ve hava aracı nesnelere ilişkin olarak, 19 Haziran 1948 tarihinde Cenevre’de imzalanan *Hava aracı Üzerindeki Hakların Uluslararası Tanınmasına İlişkin Sözleşmeye* taraf olan bir Âkit Devlet için, mezkur Sözleşmenin yerine geçecektir. Ancak mevcut Sözleşmenin kapsamına girmeyen veya Sözleşmeden etkilenmeyen haklara ve teminatlara ilişkin olarak Cenevre Sözleşmesi yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Madde XXIV - Uçağa İhtiyaten El Konulmasına İlişkin Bazı Kuralların Birleştirilmesine İlişkin Sözleşme ile ilişkiler

1. Sözleşme, işbu Protokolde tanımlanan uçağa ilişkin olarak, 29 Mayıs 1933 tarihinde Roma’da imzalanan *Uçağa İhtiyaten El Konulmasına İlişkin Bazı Kuralların Birleştirilmesine İlişkin Sözleşmeye* taraf olan bir Âkit Devlet için, mezkur Sözleşmenin yerine geçecektir.

2. Yukarıdaki Sözleşmeye taraf olan bir Âkit Devlet, işbu Protokolü uygun bulma, kabul etme, onaylama veya Protokole katılım anında, bu Maddeyi uygulamayacağını deklare edebilir.

Madde XXV - Uluslararası Finansal Kiralama Hakkındaki UNIDROIT Sözleşmesi ile ilişkiler

Sözleşme, hava aracı nesnelere ilişkin olarak, 28 Mayıs 1988 tarihinde Ottawa'da imzalanan, *Uluslararası Finansal Kiralama Hakkındaki UNIDROIT Sözleşmesinin* yerine geçecektir.

Bölüm VI

Nihai hükümler

Madde XXVI - İmzalama, uygun bulma, kabul etme, onaylama veya katılım

1. Bu Protokol, 16 Kasım 2001 tarihinde, Cape Town'da, 29 Ekim - 16 Kasım 2001 tarihleri arasında Cape Town'da düzenlenen Taşınır Donanım Sözleşmesi ve bir Hava aracı Protokolü Kabulüne Dair Diplomatik Konferansa katılan Devletlerin imzasına açık olacaktır. Sözleşme, 16 Kasım 2001 tarihinden sonra, Madde XXVIII'e uygun olarak yürürlüğe girinceye kadar, Özel Hukukun Birleştirilmesi Uluslararası Enstitüsü'nün (UNIDROIT) Roma'daki merkezinde tüm Devletlerin imzasına açık olacaktır.
2. Bu Protokol, imzalayan Devletlerin uygun bulmasına, kabulüne veya onayına tabi olacaktır.
3. Bu Protokolü imzalamayan herhangi bir Devlet, her zaman Protokole katılabilir.
4. Uygun bulma, kabul, onay veya katılım, bu amaca yönelik resmi bir belgenin Tevdi Merciiine tevdi edilmesi ile yürürlüğe girer.
5. Bir Devlet, Sözleşmeye taraf değil ise veya taraf olmadıkça bu Protokole taraf olamaz.

Madde XXVII - Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşları

1. Bağımsız Devletlerce oluşturulan ve bu Protokolde düzenlenen bazı konularda yetkili bulunan bir Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşu da aynı şekilde bu Protokolü imzalayabilir, kabul edebilir, onaylayabilir veya Protokole katılabilir. Böyle bir durumda Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşu, bu Protokolde düzenlenen konular hakkında yetkili olduğu ölçüde, bir Âkit Devletin haklarına ve yükümlülüklerine sahip olacaktır. Bu Protokolde Âkit Devletin sayısı gündeme geldiğinde, Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşu, kendi Üye Devletleri olan Âkit Devletlere ilaveten bir Âkit Devlet olarak sayılmayacaktır.

2. Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşu, imza, kabul, onay veya katılım anında, Tevdi Mercine, bu Protokolde düzenlenen konulara ilişkin olarak Üye Devletleri tarafından kendisine hangi yetkilerin devredildiğine dair bir deklarasyon yapacaktır. Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşu, yetki devirleri de dâhil olmak üzere, bu fıkrada öngörülen deklarasyonda belirtilmiş olan yetki dağılımında ortaya çıkabilecek her türlü değişikliği, derhal Tevdi mercine bildirecektir.

3. Bu Protokolde bir “Âkit Devlet”e veya “Âkit Devletler”e veya “Taraf Devlet”e veya “Taraf Devletler”e yapılan herhangi bir atıf, metnin öyle gerektirdiği yerlerde aynı şekilde Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşuna da yapılmış sayılır.

Madde XXVIII-Yürürlüğe giriş

1. Bu Protokol, sekizinci uygun bulma, kabul, onay veya katılım belgesinin tevdi edildiği tarihten sonraki üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk gününde mezkur belgeleri tevdi eden Devletler arasında yürürlüğe girer.

2. Diğer Devletler için bu Protokol, uygun bulma, kabul, onay veya katılım belgesini tevdi ettikleri tarihten sonraki üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

Madde XXIX- Bölgesel birimler

1. Bir Âkit Devlet, bu Protokolde düzenlenen konulara ilişkin olarak farklı hukuk sistemlerinin uygulandığı bölgesel birimlere sahip ise, uygun bulma, kabul, onay veya katılım anında bu Sözleşmenin bölgesel birimlerinin tamamını veya sadece birini veya birkaç tanesini kapsayacağını deklare edebilir ve bu deklarasyonunu her hangi bir zamanda yapacağı başka bir deklarasyon ile değiştirebilir.

2. Böyle bir deklarasyon, bu Protokolün uygulanacağı bölgesel birimleri açıkça belirtecektir.

3. Bir Âkit Devlet fıkrâ 1’de belirtilen şekilde herhangi bir deklarasyon yapmamışsa, bu Protokol o Devletin tüm bölgesel birimlerinde uygulanacaktır.

4. Bir Âkit Devletin bu Protokolü bir veya birkaç bölgesel birimine teşmil etmesi durumunda, bu Protokolde imkan verilen deklarasyonlar her bir bölgesel birim için yapılabilir ve bir bölgesel birime ilişkin olarak yapılan deklarasyonlar başka bir bölgesel birime ilişkin olarak yapılanlardan farklı olabilir.

5. 1. fıkrada öngörülen deklarasyon uyarınca bu Protokol bir Âkit Devletin bir veya daha fazla bölgesel birimine teşmil edilirse:

- (a) borçlu, sadece Sözleşmenin ve bu Protokolün uygulanacağı bir bölgesel birimde yürürlükte olan kanunlar uyarınca kurulmuş veya teşekkül etmişse veya kayıtlı bürosu veya tescilli merkezi, idare merkezi, işlerinin yürütüldüğü yer veya mutad meskeni bu Sözleşmenin uygulanacağı bir bölgesel birimde bulunuyor ise, bir Âkit Devlette bulunduğu kabul edilir;

- (b) nesnenin mezkur Âkit Devlette bulunduğu yere yapılan herhangi bir atıf, nesnenin Sözleşmenin ve bu Protokolün uygulanacağı bir bölgesel birimde bulunduğu yere yapılmış sayılır; ve
- (c) mezkur Âkit Devletteki idari otoritelere yapılan herhangi bir atıf, Sözleşmenin ve bu Protokolün uygulanacağı bir bölgesel birimdeki yetkili idari otoritelere yapılan atıf olarak kabul edilecektir ve mezkur Devletteki ulusal sicile veya tescil otoritesine yapılan herhangi bir atıf, Sözleşmenin ve bu Protokolün uygulanacağı bölgesel birimde veya birimlerde yürürlükte olan hava aracı siciline veya yetkili olan tescil otoritesine yapılan atıf olarak kabul edilecektir.

Madde XXX - Bazı hükümlere ilişkin deklarasyonlar

1. Bir Âkit Devlet, işbu Protokolü uygun bulma, kabul etme, onaylama veya Protokole katılım anında, bu Protokolün VIII., XII. ve XIII. Maddelerinden herhangi birini veya daha fazlasını uygulamayacağını beyan edebilir.
2. Bir Âkit Devlet, işbu Protokolü uygun bulma, kabul etme, onaylama veya Protokole katılım anında, işbu Protokolün X. Maddesini tamamen veya kısmen uygulayacağını beyan edebilir. Madde X(2)'ye ilişkin olarak böyle bir beyanda bulunur ise, orada öngörülen zaman dilimini belirtecektir.
3. Bir Âkit Devlet, işbu Protokolü uygun bulma, kabul etme, onaylama veya Protokole katılım anında, XI. Maddenin A Alternatifinin tamamını veya B Alternatifinin tamamını uygulayacağını beyan edebilir ve böyle bir beyanda bulunduğu takdirde; var ise, A Alternatifine uygulayacağı iflas takibatı türlerini ve yine var ise, B Alternatifine uygulayacağı iflas takibatı türlerini belirtecektir. Bu fıkra uyarınca bir beyanda bulunan bir Âkit Devlet, Madde XI' de öngörülen zaman dilimini belirtecektir.
4. Âkit Devletlerin mahkemeleri, XI. Maddeyi, iflas takibatında yetkili esas yargı yeri olan Âkit Devlet tarafından yapılan beyana uygun olarak uygulayacaktır.
5. Bir Âkit Devlet, işbu Protokolü uygun bulma, kabul etme, onaylama veya Protokole katılım anında, XXI. Maddenin hükümlerini tamamen veya kısmen uygulamayacağını beyan edebilir. Mezkur beyanda, kısmen uygulanacak olması halinde, ilgili Maddenin hangi koşullarda uygulanacağı veya aksi takdirde başka hangi ara tedbir türlerinin uygulanacağı belirtilmelidir.

Madde XXXI-Sözleşme tahtındaki deklarasyonlar

Sözleşme uyarınca yapılmış olan deklarasyonlar, Sözleşmenin 39., 40., 50., 53., 54., 55., 57., 58. ve 60. maddeleri uyarınca yapılmış olanlar da dâhil olmak üzere, aksi belirtilmedikçe bu Protokol uyarınca da yapılmış sayılacaktır.

Madde XXXII -Çekinceler ve deklarasyonlar

1. Bu Protokole hiçbir çekince konulamaz ancak, Madde XXIV, XXIX, XXX, XXXI, XXXIII ve XXXIV çerçevesinde imkan verilen beyanlar, mezkur hükümlere uygun olarak yapılabilir.
2. Bu Protokol uyarınca yapılan herhangi bir deklarasyon veya müteakip deklarasyon veya bir deklarasyondan rücu, Tevdi Merciiine yazılı olarak bildirilecektir.

Madde XXXIII -Müteakip deklarasyonlar

1. Bir Taraf Devlet, XXXI. Maddeye uygun olarak Sözleşmenin 60. Maddesi uyarınca yapılan bir deklarasyon hariç olmak kaydıyla, bu Protokolün kendisi bakımından yürürlüğe girdiği tarihten sonraki herhangi bir anda, Tevdi Merciiine bildirimde bulunmak suretiyle müteakip bir deklarasyonda bulunabilir.
2. Böyle herhangi bir müteakip deklarasyon, Tevdi Mercii tarafından bildirim alındığı tarihten sonraki altı aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir. Bildirimde, mezkur deklarasyonun yürürlüğe girmesi için daha uzun bir sürenin belirtilmiş olması durumunda, deklarasyon, Tevdi mercii tarafından bildirim alınmasından sonra, söz konusu daha uzun sürenin sona ermesini müteakip yürürlüğe girecektir.
3. Önceki fıkralara rağmen, bu Protokol, böyle bir müteakip deklarasyonun yürürlük tarihinden önceki tüm haklara ve teminatlara ilişkin olarak, böyle bir müteakip deklarasyon hiç yapılmamış gibi, uygulanmaya devam eder.

Madde XXXIV Deklarasyonlardan rücu

1. Bu Protokol uyarınca bir deklarasyon yapmış olan herhangi bir Taraf Devlet, XXXI. Maddeye uygun olarak Sözleşmenin 60. Maddesi uyarınca yapılan bir deklarasyon hariç olmak kaydıyla, Tevdi Merciiine bildirimde bulunmak suretiyle, herhangi bir zamanda deklarasyonundan rücu edebilir. Mezkur rücu, bildirim Tevdi Mercii tarafından alındığı tarihten sonraki altı aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın birinci günü yürürlüğe girer.
2. Önceki fıkraya rağmen, bu Protokol, böyle bir rücünün yürürlük tarihinden önceki tüm haklara ve teminatlara ilişkin olarak, sanki böyle bir rücu yapılmamış gibi, uygulanmaya devam edecektir.

Madde XXXV - Çıkma bildirimleri

1. Herhangi bir Taraf Devlet, yazılı olarak Tevdi Merciiine bildirmek suretiyle bu Protokolden çıkabilir.
2. Söz konusu Protokolden çıkma bildirim, Tevdi Mercii tarafından bildirim alındığı tarihten sonraki oniki ayın bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.
3. Önceki fıkralara rağmen, bu Protokol, çıkma bildiriminin yürürlük tarihinden önce doğan tüm haklara ve teminatlara ilişkin olarak, sanki böyle bir çıkma bildirimi hiç yapılmamış gibi uygulanmaya devam edecektir.

Madde XXXVI- Değerlendirme Konferansları, değişiklikler ve ilgili konular

1. Tevdi Mercii, yıllık olarak veya şartların gerektirdiği başka bir zamanda, Taraf Devletler için, Nezaret Otoritesine danışmak suretiyle, Sözleşmenin bu Protokol ile değiştirilen haliyle kurulan uluslararası rejimin uygulamada nasıl işlediğine ilişkin olarak raporlar hazırlayacaktır. Tevdi Mercii, bu raporları hazırlarken, Nezaret Otoritesinin uluslararası tescil sisteminin işleyişi hakkındaki raporlarını dikkate alacaktır.

2. Taraf Devletlerin en az yüzde yirmibeşinin talebi üzerine, Nezaret Otoritesi ile istişare edilmek suretiyle Tevdi Mercii tarafından, zaman zaman, Taraf Devletler arasında Değerlendirme Konferansları düzenlenerek;

- (a) bu Protokol ile değiştirilmiş haliyle Sözleşmenin pratikteki işleyişi ve Sözleşmenin hükümlerine tabi olan nesnelere varlığa-dayalı finansmanı ve kiraya verilmelerini kolaylaştırmaktaki etkinliği;
- (b) bu Protokol ve düzenlemelerdeki hükümlerinin, yargısal yorumlanması ve uygulanışı;
- (c) Nezaret Otoritesinin raporları dikkate alınmak suretiyle, uluslararası tescil sisteminin işleyişi, Sicil Mercii'nin performansı ve Nezaret Otoritesi tarafından gözetimi; ve
- (d) Bu Protokolde veya Uluslararası Sicil'e ilişkin düzenlemelerde herhangi bir değişiklik yapılmasının arzu edilip edilmediği.

değerlendirilecektir.

3. Bu Protokoldeki herhangi bir değişiklik, önceki fıkrada atıf yapılan Konferansa katılan Taraf Devletlerin en az üçte iki çoğunluğu tarafından onaylanacak ve bilahare yürürlüğe girmeye ilişkin XXVIII. Maddenin hükümlerine uygun olarak sekiz Devlet tarafından uygun bulunduğu, kabul edildiği veya onaylandığı anda, böyle bir değişikliği uygun bulan, kabul eden veya onaylayan Devletler bakımından yürürlüğe girecektir..

Madde XXXVII - Tevdi Mercii ve işlevleri

1. Uygun bulma, kabul, onay veya katılım belgeleri, burada Tevdi Mercii olarak tayin edilmiş olan Özel Hukukun Birleştirilmesi Uluslararası Enstitüsü'ne (UNIDROIT) tevdi edilecektir.

2. Tevdi Mercii:

- (a) tüm Âkit Devletlere;
  - (i) tarihi ile birlikte, her bir yeni imzayı veya uygun bulma, kabul, onay veya katılıma ilişkin belgenin tevdi;
  - (ii) Bu Protokolün yürürlüğe girdiği tarihte;

- (iii) tarihi ile birlikte, bu Protokole uygun olarak yapılan her bir deklarasyon;
- (iv) tarihi ile birlikte, herhangi bir deklarasyondan rüçü veya değışiklik; ve
- (v) tarihi ve yürürlüğe gireceği tarih ile birlikte, herhangi bir Protokolden çıkma bildirimini;

hakkında bilgi verecektir

- (b) tüm Âkit Devletlere, bu Protokolün tasdikli ve aslına uygun kopyalarını iletacaktır;
- (c) içerdikleri bilgilerin kolaylıkla ve bütünüyle erişilebilir olması amacıyla, tevdi tarihleri ile birlikte her bir uygun bulma, kabul, onay veya katılım belgesi ile, bildirim tarihileri ile birlikte her bir deklarasyon veya rüçü veya bir deklarasyondaki değışiklik ve her bir çıkma bildiriminin birer kopyasını, Nezaret Otoritesine ve Sicil Merciiine verecektir; ve
- (d) tevdi mercileri için mutad olan diğer fonksiyonları ifa edecektir.

ŞAHADET EDİLMEKTEDİR Kİ usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş, aşığdaki imzaların sahipleri olan tam yetkili Diplomatik Temsilciler, bu Protokolü imzalamışlardır.

İngilizce, Arapça, Çince, Fransızca, Rusça ve İspanyolca lisanlarında, tek orijinal olarak, tüm metinler eşit şekilde muteber olmak üzere, mezkur muteberiyetin Konferans Başkanının otoritesi altındaki Konferans Müşterek Sekretaryasının 90 gün içinde metinlerin birbirleriyle uyumlu olduğunu teyit etmesiyle geçerlilik kazanması kaydıyla, Kasım'ın Onaltısında, ikibinbir yılında, Cape Town'da AKDEDİLMİŞTİR.

GAYRIKABİL-İ RÜCÜ SİCİLDEN TERKİN VE İHRAÇ TALEBİ YETKİ FORMU

Madde XIII'de atf yapılan Ek

[Tarih yazılacak]

Kime : [Tescil Otoritesinin ismi yazılacak]

İlgi : Gayrikabil-i rücu Sicilden Terkin ve İhraç Talep Yetkisi

Aşağıdaki imzanın sahibi, [imalatçı seri numarası yazılacak] imalatçı seri numaralı [hava aracı gövdesi/helikopter imalatçısının ismi ve model numarası yazılacak] ve Tescil [numarası] [işareti] [tescil numarası/işareti yazılacak] (tüm takılmış, kurulmuş veya ilişitirilmiş eklentileri, parçaları ve donanımları ile birlikte "hava aracı")nın, tescilli [işletmecisi] [sahibi]* dir.

Bu belge, aşağıdaki imza sahibi tarafından, Taşınır Donanım Üzerindeki Uluslararası Teminatlar Hakkında Sözleşmeye İlişkin Hava aracı Donanımına Özgü Konulara Dair Protokol'ün XIII. Maddesi ile tanınan yetki uyarınca [alacaklının adı yazılacak] ("yetkili taraf") lehine düzenlenmiş olan bir gayrikabil-i rücu sicilden terkin ve ihraç talep yetkisidir. Mezkur maddeye uygun olarak, aşağıdaki imza sahibi:

(i) yetkili tarafın veya yetkili tarafça görevlendirildiğini belgeleyen kişinin;

(a) uçağın, 7 Aralık 1944 tarihinde Chicago'da imzalanmış olan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi'nin 3. Bölümünün amaçları bakımından [tescil otoritesinin adı yazılacak] tarafından tutulan [hava aracı sicilinin adı yazılacak] sicilinden terkinini sağlamaya, ve

(b) uçağın [ülkenin adı yazılacak] den ihracını ve bilfiil naklini sağlamaya; ve

yetkili tek kişi olduğunun tanınmasını; ve

(ii) yazılı talep üzerine, aşağıdaki imza sahibinin izin vermesine gerek duyulmaksızın, yetkili tarafın veya yetkili tarafça görevlendirildiğini belgeleyen kişinin yukarıdaki (i) maddesinde belirtilen işlemi yapabileceğinin ve böyle bir talep üzerine [ülkenin adı yazılacak] deki otoritelerin, mezkur işlemin süratle sona erdirilmesi amacıyla yetkili taraf ile işbirliği yapacaklarının teyit edilmesini;

talep etmektedir.

Bu belge ile yetkili taraf lehine oluşturulan haklar, yetkili tarafın yazılı izni olmaksızın aşağıdaki imza sahibi tarafından geri alınamaz

Lütfen aşağıda boş bırakılan yere uygun bir not düşmek suretiyle işbu istek belgesini ve hükümlerini ve işbu belgenin [tescil otoritesinin adı yazılacak]'e verilmesini kabul ettiğinizi bildirin.

[işletmecinin / malikin ismi yazılacak]

Kabul edilmiş ve verilmiştir
[tarih yazılacak]

[imza sahibinin adı yazılacak] tarafından
[imza sahibinin unvanı yazılacak] sıfatıyla

[İlgili not ayrıntıları yazılacak]